

Goudappel

MOBILITEIT BEWEEGT ONS

Parkeren in transitie

Van wensbeeld naar haalbare ambities

Vexpancongres 2025
30 oktober 2025

Wie zijn wij

Aukje van de Reijt
adviseur parkeren
avdreijt@goudappel.nl

Matthijs Dicke-Ogenia
adviseur gedragsverandering
mdicke-ogenia@goudappel.nl

Wie zitten er in de zaal

Parkeren in transitie van wensbeeld naar haalbare ambities voor een autoluwe wijk

---

- “De transitie naar autoluwe wijken vereist een realistische benadering, waarbij de wensbeelden van een autovrij leven worden afgewogen tegen de haalbare ambities voor parkeren. Dit betekent dat er een balans moet komen tussen de voordelen van een autoluwe wijk, zoals meer groen en veiligheid, en de nadelen, zoals de behoefte van bewoners aan een parkeerplaats dichtbij. Het vinden van deze balans is essentieel, en de uitdaging ligt in het vertalen van de politieke wens van autovrije wijken naar praktische oplossingen die acceptabel zijn voor bewoners.” *(Bron: AI-overzicht)*

*Bouwen in dichte wooneenheden
vraagt een fundamentele andere
aanpak van mobiliteit*

De autoluwe stad komt eraan

Gebiedsontwikkeling

Infrastructuur en mobiliteit

Verstedelijking

AUTEUR

ROmagazine.nl

29 september 2023 om 08:44, Leestijd ca. 8 min

De beste mobiliteitsstrategie is gebaseerd op nabijheid. De 15 minutenstad streeft naar een betere toegang tot voorzieningen, minder verkeer en een groenere omgeving, alles binnen een korte afstand tot de bewoners. Daarom bouwen gemeenten steeds meer autoluwe wijken. Toepassen van de STOMP-methodiek[3] helpt om de voetgangers, fietsers en groenvoorzieningen meer ruimte te geven. Zo worden ook de leefbaarheid en duurzaamheid van de stad verbeterd.

‘ *De beste mobiliteitsstrategie is gebaseerd op nabijheid* ’

Nieuwbouwwijken met weinig of geen parkeerplaatsen rukken op: 'Gezinnen hebben auto nodig'

Bron: AD – 27 febr. 2025

'Mensen blijven auto nodig hebben'

De stad Groningen hobbelt bij nieuwbouwprojecten van parkeerprobleem naar parkeerprobleem. Die los je niet op met minder parkeerplaatsen, zegt parkeerprofessor Giuliano Mingardo. „Mensen zijn bereid minder te rijden, maar niet om hun auto weg te doen.”

MARIO MISKOVIC

De stad worstelt met auto's. Ze vervuilen, rijden te hard en nemen te veel ruimte in beslag. Dat kan best een tandje minder. Bij nieuwbouw - denk bijvoorbeeld aan de nieuwste woontorens in Paddepoel - moeten projectontwikkelaars daarom parkeerplaatsen bouwen op eigen terrein. De bewoners krijgen geen parkeervergunning meer om hun auto op straat te zetten.

Bron: Dagblad
Noorden – 20 febr.
2024

Casus De Binckhorst

Ambitie: autoluwe wijk

- op steenworp afstand van het centrum van Den Haag.
- oud industriegebied -> moderne nieuwbouw woonwijk.
- OV-georiënteerde wijk
- lage parkeernormen
- vrijwel geen straatparkeren
- geen parkeervergunning

Casus De Binckhorst

Bewoners Binckhorst klagen over parkeerbeleid en OV: 'Ik kan geen kant op'

Bron: DHC – 22 mei 2025

Realiteit:

- 4x per uur een bus
- deels betaald parkeren (18:00 – 00:00), deels gratis parkeren
- parkeren in parkeergarage 150 – 275 euro per maand
- bewoners zijn niet geïnformeerd over
  - autoluwe wijk
  - geen parkeervergunning

Ledenonderzoek

Uit het onderzoek blijkt dat de overgrote meerderheid het belangrijk vindt om een auto te kunnen parkeren in de wijk (87%). Dit is het geval onder alle doelgroepen. De groep die positief is over autovrije wijken (als oplossing voor het woningtekort) is dus klein (totaal 20%). Hierbinnen zien we verschillen per groep. Onder jonge mensen uit een grootstedelijk gebied is er een grotere groep die positief is over autovrije wijken. Onder niet-stedelingen is deze houding is het laagst. Een vergelijkbaar beeld zien we bij de resultaten over de intentie tot het wonen in een dergelijke wijk.

Bron: ANWB: 6 oktober 2025

Het spanningsveld

Zijn mensen te veranderen?

Eigen keuze

Onderhandeling

Moeilijk

Individuele aanpak of systeemaanpak?

I-frame interventies

Individueel gedrag veranderen

Positief stimuleren

Vrijheid

S-frame interventies

Gericht op het systeem en de massa

Regulering/Beprijzing

Beperken - Zonder vrijheid

I-frame interventies zonder effect verlagen het effect van S-frame interventies

Met goede I-frame interventies neemt het effect van S-frame interventies toe

Een S-frame aanpak werkt zolang er ook I-frame interventies zijn

**Wees niet bang om gewenst gedrag af te dwingen
of ongewenst gedrag uit te bannen**

Stelsel aanpassen (S-frame)

Bij voorkeur bij nieuwbouw

- + Trekt mensen aan die vanuit overtuiging het anders willen doen
- Trekt ook mensen aan die een huis nodig hebben en later klagen over gebrek aan parkeercapaciteit

Bestaande situaties zijn erg lastig: verlies aversie tav opgebouwde zekerheden

Waartoe wil je iemand verleiden?

Systeem aanpassing – S-frame

Betaald parkeren

Parkeerplaatsen fysiek wegnemen

Tweede auto hoger belasting

Parkeernorm aanpassen

Vrijwilligheid

Parkeren op afstand

Parkeerplek voor de deur opzeggen

Afspraken in buurt over parkeren

Deelauto

Deel fiets/scooter

(tweede) auto wegdoen

Twee methoden gedragsverandering individu

Weerstand verlagen

Motivaties versterken

Weerstand verlagen

Reactance

Negatieve reactie vanwege vrijheidsberoving

- Recalcitrant
- Tegen beïnvloeder (overheid)

Oplossing

- Geef mensen autonomie en controle
- Relatie herdefiniëren
- Keuzes geven

Skepticism

Informatie en plannen in twijfel trekken

Oplossing

Educatie, bewustmaken, transparante communicatie

Mensen willen overtuigd worden

Inertia

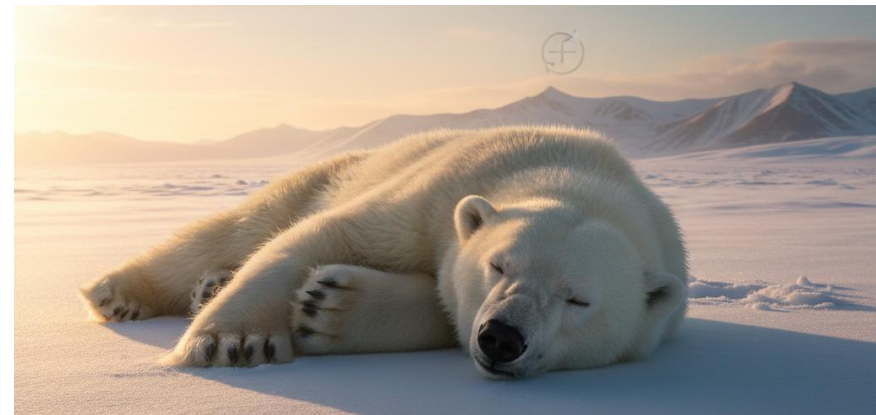
weten dat je actie moet ondernemen, maar er niet aan beginnen

Kan het niet overzien en weet niet waar te beginnen

Oplossing:

Haalbare doelen stellen, commitment kweken

Als er één schaap over de dam is.....

**We weten wel dat we moeten en willen
veranderen
maar we willen niet de eerste en enige zijn**

Motivaties versterken

**INTRINSIEKE
MOTIVATIE**

**iets leuk
vinden**

**EXTRINSIEKE
MOTIVATIE**

**beloning
krijgen**

Motivaties zoeken – I-Frame

Tegenwerkend

Onnadenkend

Cooperatief

Individu

Groter huis

Rustiger straat, speelplekken

Mooie buitenruimte, meer groen op straat

Meer veiligheid

Betere beleving omgeving

Speelplekken buiten

Bij de groep horen – als buurt wat doen

Competitie-element

Schouderklopje

Iets goeds doen voor het milieu

Informatie ontvangen

Weten dat anderen gewenst gedrag uitvoeren

Twee vragen

Wat is de krachtigste systeem aanpak?

Wat is de sterkste en goedkoopste gedragsmaatregel om individu mee te laten werken?

